

Nationella vårdkompetensrådets verksamhetsplan för 2023

I Nationella vårdkompetensrådets verksamhetsplan för 2023 beskrivs mål för rådets verksamhet för 2023. Inledningsvis beskrivs rådets uppdrag samt omfattning och uppföljning av verksamheten.

Nationella vårdkompetensrådet och dess uppdrag

Nationella vårdkompetensrådet är ett rådgivande organ inom Socialstyrelsen, vars uppdrag framgår av Förordning (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen¹. Rådet ska bidra till en god planering av vårdens kompetensförsörjning genom att

1. göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven baserade på tillgängliga kunskapsunderlag och tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag,
2. stödja beslutsfattare och andra berörda aktörer på nationell och regional nivå i frågor av betydelse för kompetensförsörjningen när det gäller hälso- och sjukvårdspersonal,
3. åstadkomma samverkan mellan och föra dialog med berörda aktörer, och
4. stödja de sjukvårdsregionala råden.

Rådets verksamhet

Utifrån ovanstående uppdrag har rådet definierat tre målområden för verksamheten:

- Nationellt samordna och främja samverkan om kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården på nationell och regional nivå.

¹ Förordning (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen § 17 a.

- Främja en kunskapsbaserad kompetensförsörjning i hälso- och sjukvården.
- Ge berörda aktörer tillgång till en samlad och kvalitetssäkrad bild av nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov.

Rådkansliet

Det nationella vårdkompetensrådets kansli vid Socialstyrelsen stödjer det nationella rådet och ansvarar för den dagliga verksamheten utifrån rådets verksamhetsplan. Rådkansliet har en analytisk, samordnande och kommunikativ roll. Rådkansliet är placerat på Socialstyrelsens Analysavdelning och är bemannat med sju medarbetare inklusive kanslichef. Arbetet i rådkansliet leds av kanslichefen med stöd av ansvarig enhetschef. Rådkansliet samarbetar löpande med UKÄ i flera delar av arbetet.

Målområden och mål för 2023

Övergripande mål och utgångspunkter

Rådets övergripande uppdrag är att långsiktigt samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjning av personal inom hälso- och sjukvården och tandvården.

Rådets verksamhet berör flera av målen i agenda 2030: mål 3 om god hälsa och välbefinnande, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om minskad ojämlikhet samt mål 16 om att främja en hållbar utveckling.

Målområden

Tre övergripande målområden har sedan tidigare definierats för rådets verksamhet:

1. Nationellt samordna och främja samverkan om kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården på nationell och regional nivå
2. Främja en kunskapsbaserad kompetensförsörjning i hälso- och sjukvården
3. Ge berörda aktörer tillgång till en samlad och kvalitetssäkrad bild av nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov

Därutöver arbetar rådet med två regeringsuppdrag gällande vårdens kompetensförsörjning som övergripande berör alla tre målområden i verksamhetsplanen. Eventuella aktiviteter som kan komma att bli aktuella i arbetet med regeringsuppdragen kvarstår att definiera, varför rådet har valt att inte specificera samtliga tänkbara, angränsande aktiviteter under respektive målområde.

Regeringsuppdragen redovisas under punkten:

4. Regeringsuppdrag

Mål

Följande mål har formulerats för respektive målområde.

Målområde 1. Nationellt samordna och främja samverkan om kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården på nationell och regional nivå:

- Samverkan med de sjukvårdsregionala råden
- Förbättrad samverkan mellan huvudmännen och lärosäten om utbildningars innehåll
- Samverkan om kompetensförsörjning för klinisk forskning, liksom om den kliniska forskningens betydelse för kompetensförsörjning

- Löpande dialog mellan rådet och berörda aktörer som inte är representerade i rådet, såsom professioner, patientföreträdare, studenter och privata vårdgivare
- Löpande dialog mellan rådet och nationella aktörer/myndigheter

Målområde 2. Främja en kunskapsbaserad kompetensförsörjning i hälso- och sjukvården:

- God flödeskunskap om de högskoleutbildade yrkesgrupperna genom utbildnings- och hälso- och sjukvårdssystemen
- Samverkan med de sjukvårdsregionala råden
- Sammanställa och analysera befintliga kunskapsunderlag om kompetensförsörjningsbehov
- Utveckla nya kunskapsunderlag om befintliga och framtida kompetensförsörjningsbehov
- Göra bedömningar av kompetensförsörjningsbehov på kort sikt och föreslå åtgärder
- Kvalitetssäkra metoder för att bedöma kompetensförsörjningsbehov

Målområde 3. Ge berörda aktörer tillgång till en samlad och kvalitetssäkrad bild av nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov:

- Rådets verksamhet, bedömningar och förslag ska nå alla berörda aktörer
- Tillgängliggöra och sprida kunskapsunderlag om kompetensförsörjningsbehoven

Målområde 4. Regeringsuppdrag

- Regeringsuppdrag om att föreslå insatser för att stärka attraktiviteten och kompetensförsörjningen av barnmorskor i förlossningsvården (S2022/00902)
- Regeringsuppdrag att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (S2023/00256)

Aktivitetsplan 2023

Nedanstående aktiviteter under respektive målområde och mål påbörjas eller genomförs under 2023. Rådskansliet ansvarar på rådets uppdrag för att aktiviteter genomförs och följs upp.

Verksamhets- och aktivitetsplanen är beslutad av rådet och är ett arbetsdokument som kan komma att ändras beroende på rådets ändrade prioriteringar, t ex som en följd av förändringar i omvärlden. Ett exempel på förändrade omständigheter för rådet är ovan nämnda regeringsuppdrag. Vissa aktiviteter i planen kan komma att genomlysas inom ramen för regeringsuppdraget om att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning; dessa är markerade med en asterisk (*) i aktivitetsplanen.

Målområde 1: Nationellt samordna och främja samverkan om kompetensförsörjningen på nationell och regional nivå

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning - när
Samverkan med de sjukvårdsregionala råden	Samverkansmöte mellan rådsordföranden och de sex regionala rådsordföranden	Ordföranden Rådskansliet	2 ggr/termin	Aktiviteten genomförs	Årligen
	Samverkansmöte mellan rådskansliet och de regionala rådets processledare/administrativt stöd	Rådskansliet	2 ggr/termin	Aktiviteten genomförs	Årligen
	Workshops i samband med aktuella uppdrag och projekt	Rådskansliet Rådet (gm arbetsgrupp)	Q1-Q4	Genomföra workshops i syfte att få inspel och förslag i samband med pågående uppdrag och projekt	Q4
	Workshop mellan rådskansliet och de regionala rådets processledare/administrativa stöd om gemensamma arbetsätt	Rådskansliet	Q1	Sondera och konkretisera behov av att uppdatera dokumentet för gemensamma arbetsätt Planera eventuella gemensamma aktiviteter	Q2
	Stöd till de sex sjukvårdsregionala råden i form av deltagande vid deras möten	Rådskansliet	Vid efterfrågan från RVKR	Medverka i möten hos sjukvårdsregionala råden när dessa så önskar Informations- och verksamhetsstöd vid behov	Årligen
Förbättrad samverkan mellan huvudmännen och lärosäten om utbildningsinnehåll	Stärka samordning mellan lärosäten om specialistsjuksköterskeutbildning	Rådskansliet Regionala råden UKÄ	Q3-Q4 2022	Initiera och stödja referensgrupp för samverkan mellan lärosäten och regioner för ökad samordning av utbildningsinriktningarna i specialistsjuksköterskeutbildningen Stöd av UKÄ:s arbete med insamling av planerade volymförändringar inom vårdutbildningarna (huvudsakligen specialistsjuksköterskeutbildningar) Bevaka frågan om antagning för specialistsjuksköterske- och barnmorskeutbildningar	Q4 2022 Q3
	Utveckla stöd för handledning i hälso- och sjukvårdsutbildningar i högskolan	Rådet (gm arbetsgrupp) Rådskansliet	Q1-Q2	Medverka i pågående projekt "Webbaserat stöd och EPA för ökad kapacitet av handledning av AT- och BT-läkare" Genomlysna behov av ramverk/baskunskap/kompetenstrappa för handledning*	Q3
	Bevakning av aktuella frågor rörande VFU/klinisk praktik	Rådskansliet	Löpande	Löpande kontakt med nationell VFU-samordnare vid behov Omvärldsbevakning i frågan	Årligen
Samverkan om klinisk forskning	Karriärvägar och förenade anställningar	Rådet (gm arbetsgrupp) Rådskansliet	Q1-Q3	Fortsatt analys och fördjupat arbete utifrån rådets rapport om förenade anställningar, särskilt avseende bristande söktryck och tillsättningar av förenade anställningar	Q4

Löpande dialog mellan rådet och berörda aktörer såsom professioner, patientföreträdare, studenter och privata vårdgivare	Fortsatt dialog med exempelvis professionsföreträdare inom hälso- och sjukvården, patient- och närståendeorganisationer, nationella aktörer såsom SKR, SUHF, studentförbund, SCB, IVO och Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	Rådskansliet	Löpande	Aktiviteter genomförs	Årligen
---	---	--------------	---------	-----------------------	---------

**Arbetet är delvis påbörjat men kan komma att tas om hand inom ramen för regeringsuppdraget att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.*

Målområde 2: Främja en kunskapsbaserad kompetensförsörjning

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
Framställa nya kunskapsunderlag om befintliga och framtida kompetensförsörjningsbehov	Ta fram statistikflöden för vissa högskoleutbildade yrkesgrupper	Rådskansliet	Löpande	Ta fram för statistikflöde för vissa högskoleutbildade yrkesgrupper	Årligen
	Samverkan med de regionala vårdkompetensråden i framtagandet av rekommendationer för ledarskap för chefer i hälso- och sjukvård	Rådet (gm arbetsgrupp)	Q2	Dialoger med de sex regionala vårdkompetensråden i syfte att få inspel inför kommande rekommendationer*	Q2
	Kortsiktiga prognoser för antalet examinerade	UKÄ	Q1	Publicera underlagen	Q2
Göra bedömningar av kompetensförsörjningsbehov på lång sikt och föreslå åtgärder	Verka för implementeringen av en ny funktion i hälso- och sjukvården i form av Avancerad specialistsjuksköterska (AVS)	Rådet (gm arbetsgrupp) Rådskansliet	Q1	Promemoria om förslag till fortsatt hantering av yrkesrollen AVS utifrån insamlad kunskap från bl.a. dialoger med professionsföreningar, forskare, personer med erfarenhet av rollen och regionala vårdkompetensråd	Q1
	Verka för ökad grad av fortbildning för chefer och ledare inom hälso- och sjukvårdsverksamheter	Rådet (gm arbetsgrupp)	Q2-Q4	Göra en bedömning och formulera rekommendation utifrån insamlad kunskap genom bl.a. dialoger med regionala vårdkompetensråd för en fortbildningssatsning för chefer och ledare i hälso- och sjukvården*	Q1
	Genomlys behovet av fler arbetsterapeuter och fysioterapeuter med specialistkompetens	Rådet Rådskansliet	Q4	Dialog med lärosäten, utbildningsansvariga och professionsföreträdare	Q4

** Arbetet är delvis påbörjat men kan komma att tas om hand inom ramen för regeringsuppdraget att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.*

Målområde 3: Ge berörda aktörer tillgång till en samlad och kvalitetssäkrad bild av kompetensförsörjningsbehoven

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
Rådets verksamhet, bedömningar och förslag ska nå alla berörda aktörer	Sprida rådets arbete via kommunikationskanalerna webb och nyhetsbrev	Rådskansliet	Löpande	Publicera minst 6 nyhetsbrev årligen	Årligen
	Tillhandahålla information om varje sjukvårdsregionalt råd på rådets webbplats	Rådskansliet	Q1	Publicera information som sedan hålls uppdaterad	Årligen
	Sprida rådets arbete genom deltagande i seminarier	Rådet Rådskansliet	Löpande	Genomföra seminarier där rådets ledamöter eller rådskansliet deltar	Årligen

Målområde 4: Regeringsuppdrag

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
Regeringsuppdrag om att föreslå insatser för att stärka attraktiviteten och kompetensförsörjningen av barnmorskor i förlossningsvården (S2022/00902)	Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att, tillsammans med Nationella vårdkompetensrådet och i dialog med övriga berörda aktörer, ta fram förslag som syftar till att säkra den framtida kompetensförsörjningen av barnmorskor i hälso- och sjukvården med fokus på förlossningsvården	Rådet Rådskansliet	Slutredovisning till Regeringskansliet den 1 juni 2023	Aktiviteten redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet)	Q2
Regeringsuppdrag att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (S2023/00256)	Socialstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram förslag till en nationell plan för att förbättra hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning. Förslaget till plan ska utarbetas av Nationella vårdkompetensrådet. Av planen ska bl.a. framgå vilka ändamålsenliga och kostnadseffektiva insatser för befintlig och ny vårdpersonal som kan behövas för att förbättra kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården	Rådet Rådskansliet	Delredovisning den 30 juni respektive 7 december 2023. Slutredovisning till Regeringskansliet den 31 maj 2024	Aktiviteten redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet)	Q2, Q4 (Q2 2024)